

Minister Finansów

Warszawa, 18 grudnia 2024 roku

Sprawa: Odpowiedź MF na interpelację poselską nr 6757
Znak sprawy: DD3.054.38.2024
Kontakt: Kancelaria MF
tel.: +48 22 694 55 55
e-mail: kancelaria@mf.gov.pl

Pan Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację nr 6757, złożoną przez Panią Posel Katarzynę Kierzek-Koperską, w sprawie skutków podatkowych tzw. ustawy dezubekizacyjnej, uprzejmie informuję.

Przychodami w rozumieniu ustawy PIT¹ są, co do zasady, otrzymane lub postawione do dyspozycji podatnika w roku kalendarzowym pieniądze i wartości pieniężne oraz wartość otrzymanych świadczeń w naturze i innych nieodpłatnych świadczeń.

Przychód w rozumieniu ustawy PIT musi mieć charakter definitywny i stanowić przysporzenie majątkowe. W przypadku pieniędzy przychód powstaje w momencie ich otrzymania lub postawienia do dyspozycji podatnika.

Emerytura jest jednym ze źródeł przychodu, o którym mowa w ustawie PIT, podlegającym opodatkowaniu na ogólnych zasadach, skalą podatkową.

Zatem, otrzymanie przez podatnika lub postawienie do jego dyspozycji emerytury, jest równoznaczne z uzyskaniem przychodu w rozumieniu ustawy PIT.

W przypadku tego źródła przychodu obowiązuje bowiem tzw. zasada kasowa (o czym również w dalszej części wyjaśnień). Przy czym emeryturą jest zarówno świadczenie „bieżące”, jak i świadczenie zaległe otrzymane na podstawie wyroku sądowego. Natomiast ewentualne odsetki od nieterminowo wypłaconej emerytury są kwalifikowane do przychodów z innych źródeł² i są wolne od podatku³.

---

¹ Art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 226, z późn. zm.) – dalej „ustawa PIT”.

² Art. 10 ust. 1 pkt 9 ustawy PIT.

³ Art. 21 ust. 1 pkt 95 ustawy PIT.

Emerytura, niezależnie od tego, czy jest to świadczenie wypłacane „na bieżąco”, czy wypłacane za poprzednie lata na podstawie wyroku sądu, nie zmienia swojego charakteru. Poprzez fakt, zasądzenia świadczenia emerytalnego jako należnego za ubiegłe lata, nie staje się przez to odszkodowaniem. Pozostaje nadal emeryturą.

Opodatkowanie emerytury

Podatek PIT jest podatkiem rocznym, a jego rozliczenie następuje w zeznaniu podatkowym składanym do 30 kwietnia roku następnego po roku uzyskania przychodu. Zakładając, że zaległa emerytura została wypłacona w 2024 r., to łącznie ze świadczeniem wypłacanym „na bieżąco” jest przychodem uzyskanym w 2024 r. i podlega uwzględnieniu w rozliczeniu rocznym. Podatek należny za rok oblicza się od sumy rocznego dochodu z emerytury przy zastosowaniu skali podatkowej obowiązującej w roku uzyskania przychodu. Przy obliczaniu podatku można skorzystać z przysługujących podatnikowi ulg i odliczeń oraz zastosować preferencyjny sposób opodatkowania małżonków, jeśli spełnione są ustawowe warunki określone dla tej preferencji.

Taki sposób opodatkowania dotyczy otrzymanej lub postawionej do dyspozycji podatnika emerytury w danym roku podatkowym, zarówno tej otrzymywanej na bieżąco, jak i wypłaconej w skumulowanej wysokości za poprzednie lata, w tym na skutek wyroku sądu. Jest to związane z obowiązującą zasadą kasową uzyskania przychodu. Polega ona na uznaniu, że przychód powstaje w momencie jego otrzymania lub postawienia do dyspozycji podatnika (wpłata na konto). Zasada ta ma zatem bezpośredni związek z faktycznym przysporzeniem majątkowym po stronie podatnika. Dopiero otrzymanie świadczenia oznacza powstanie przychodu podatkowego i w konsekwencji powoduje obowiązek zapłaty podatku. Z tego też powodu, rozliczając otrzymane zaległe świadczenie, opodatkowujemy je w roku jego faktycznego otrzymania, a nie cofamy się do lat, za które świadczenie było należne, gdyż byłoby to niezgodne z obowiązującą zasadą podatku PIT. Żądanie zapłaty podatku w sytuacji braku faktycznego przychodu podatkowego, na przykład niewypłacenia wynagrodzenia przez nieuczciwego pracodawcę byłoby niesprawiedliwym i nieuzasadnionym rozwiązaniem.

Zasada kasowa uzyskania przychodu, która ma tutaj zastosowanie, obowiązuje od początku wprowadzenia ustawy PIT, tj. od 1992 r., i nie planuje się jej zmiany.

Można jedynie zauważyć, że obecna skala podatkowa jest bardziej korzystna niż obowiązująca przed 2022 r., a parametry tej skali: kwota wolna od podatku w wysokości 30 tys. zł, próg dochodu w kwocie 120 tys. zł, po przekroczeniu którego podatek pobiera się według 32% stawki oraz 12% stawka podatku w pierwszym przedziale dochodowym wpływają na obniżenie obciążenia podatkiem PIT także u podatników, których dochód mieści się również w drugim przedziale dochodowym.

Instytucja zaniechania poboru podatku

Na mocy art. 22 § 1 ustawy – Ordynacja podatkowa⁴ minister właściwy do spraw finansów publicznych może, w drodze rozporządzenia, w przypadkach uzasadnionych interesem publicznym lub ważnym interesem podatników zaniechać

---

⁴ Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2023 r. poz. 2383, z późn. zm.).

w całości lub w części poboru podatków, określając rodzaj podatku, okres, w którym następuje zaniechanie, i grupy podatników, których dotyczy zaniechanie.

Rozporządzenie wydawane na podstawie ww. upoważnienia ustawowego powinno być adresowane do potencjalnie nieograniczonego kręgu podmiotów, spełniających określone w nim uwarunkowania zaniechania poboru podatku. Takie rozporządzenie musi określać kryteria, uprawniające każdy podmiot, który znajdzie się w analogicznej sytuacji (tj. w określonym w rozporządzeniu stanie faktycznym i prawnym), do skorzystania z zaniechania poboru.

Jak już wspomniano wcześniej, podatek dochodowy od osób fizycznych jest podatkiem rocznym. Jego rozliczenie następuje, co do zasady, do końca kwietnia roku następującego po roku podatkowym. Stąd też zaniechanie poboru podatku może dotyczyć jedynie podatku (który nie został ostatecznie rozliczony), a nie zaległości podatkowej.

Z tych też względów realizacja postulatu dotyczącego wydania rozporządzenia w sprawie zaniechania poboru podatku dochodowego od osób fizycznych mogłaby dotyczyć jedynie zobowiązań podatkowych, które nie stały się wymagalnymi.

Jednocześnie rozporządzenie w sprawie zaniechania poboru podatku ma charakter wyjątkowy i incydentalny. Minister do spraw finansów publicznych wykorzystuje tę instytucję w szczególnie uzasadnionych przypadkach.

Ustosunkowując się do postulatu zawartego w interpretacji, pragnę zwrócić uwagę na analogiczną sytuację, w której podatnicy otrzymali skumulowaną emeryturę.

22 listopada 2012 r. został ogłoszony wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 13 listopada 2012 r. sygn. K 2/12 (Dz. U. poz. 1285) uznający za niezgodny z Konstytucją art. 28 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw⁵ w związku z art. 103a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych⁶, w zakresie, w jakim znajduje zastosowanie do osób, które nabyły prawo do emerytury przed 1 stycznia 2011 r., bez konieczności rozwiązania stosunku pracy.

Uznając za właściwe podjęcie inicjatywy legislacyjnej niwelującej negatywne skutki działania niekonstytucyjnej regulacji, Minister Pracy i Polityki Społecznej przygotował projekt ustawy o ustaleniu i wypłacie emerytur, do których prawo uległo zawieszeniu w okresie od dnia 1 października 2011 r. do dnia 21 listopada 2012 r. Projekt ten określał warunki wypłaty emerytury, do której prawo zostało zawieszona na podstawie niekonstytucyjnej normy w wyżej wskazanym okresie. Projekt przewidywał, że wypłata zawieszonych emerytur przysługiwać będzie emerytowi, który nabył do niej prawo przed dniem 1 stycznia 2011 r. i któremu prawo to zostało zawieszona w związku z kontynuowaniem po dniu 30 września 2011 r. zatrudnienia bez uprzedniego rozwiązania stosunku pracy z pracodawcą, na rzecz którego wykonywał ją bezpośrednio przed dniem nabycia prawa do emerytury.

W toku prac parlamentarnych nad rządowym projektem ustawy dyskutowana była między innymi kwestia stosowania przepisów ustawy PIT wobec jednorazowych

---

⁵ (Dz. U. poz. 1726, z późn. zm.).

⁶ (Dz. U. z 2024 r. poz. 1631).

wypłat z tytułu zawieszanej emerytury za okres od dnia 1 października 2011 r. do dnia 21 listopada 2012 r.

Podczas prac wyjaśniano, że zgodnie z art. 10 ust. 1 pkt 1 ustawy PIT, źródłem przychodów w podatku dochodowym od osób fizycznych są emerytury i renty, za które uważa się łączną kwotę świadczeń emerytalnych i rentowych, w tym kwoty emerytur kapitałowych wypłacanych na podstawie ustawy o emeryturach kapitałowych, wraz ze wzrostami i dodatkami, z wyłączeniem dodatków rodzinnych i pielęgnacyjnych oraz dodatków dla sierot zupełnych do rent rodzinnych.

Również w tym przypadku wyjaśniono, że przychód z tytułu emerytury powstaje z chwilą jego otrzymania lub postawienia do dyspozycji podatnika w roku podatkowym (art. 11 ust. 1 ustawy PIT). Dotyczy to również zaległych świadczeń, niezależnie od tego, czy ich wypłata dokonana została na podstawie ustawy, orzeczenia sądu, czy zawartej ugody/umowy.

W wyniku przeprowadzonej dyskusji, ustawodawca nie zdecydował się na wprowadzanie szczególnego rozwiązania dla emerytów, którzy otrzymali skumulowane świadczenie, skutkujące przekroczeniem progu dochodowego w skali podatkowej (w owym czasie próg ten wynosił 85 528 zł) i 13 grudnia 2013 r. Sejm RP uchwalił ustawę o ustaleniu i wypłacie emerytur, do których prawo uległo zawieszeniu w okresie od października 2011 r. do 21 listopada 2012 r.⁷

Skoro zatem ustawodawca nie znalazł uzasadnienia dla wprowadzenia szczególnego rozwiązania w analogicznym i powszechnym przypadku, to w mojej ocenie Minister Finansów nie może uznać, że w podobnej sytuacji zaistniała przesłanka ważnego interesu publicznego, o której mowa w art. 22 § 1 ustawy – Ordynacja podatkowa, uzasadniająca wprowadzenie wyjątku od zasady powszechności opodatkowania.

Jednocześnie uprzejmie informuję, że odpowiedź na ostatnie pytanie dotyczące zwrotu kosztów poniesionych przez osoby poszkodowane w związku z kosztami pełnomocników procesowych pozostaje w kompetencji Ministra Sprawiedliwości. Z tego względu interpelacja została przekazana⁸ do tego resortu z prośbą o udzielenie bezpośredniej odpowiedzi.

Z wyrazami szacunku

Z upoważnienia Ministra Finansów

Jarosław Neneman
Podsekretarz Stanu

---

⁷ (Dz. U. z 2014 r. poz. 169).

⁸ Pismo nr DD3.054.38.2024 z 13 grudnia 2024 r.